

Onderwerp

Jaarverslag provinciearchivaris 2018

Kern mededeling:

Gedeputeerde Staten informeren Provinciale Staten over de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer in 2018, aan de hand van het jaarverslag van de provinciearchivaris. Dit jaarverslag wordt als bijlage ter kennis aangeboden.

Mededeling:

Aanleiding:

Conform artikel 8 van de Archiefverordening 2018 informeren wij u over de uitvoering van het archief- en informatiebeheer in 2018. Dit doen wij aan de hand van het jaarverslag van de provinciearchivaris. Het jaarverslag beslaat twee onderwerpen:

- Het toezicht op het beheer van niet naar Het Flevolands Archief overgebrachte archiefbescheiden.
- Het beheer van de provinciale archiefbewaarplaats bij Het Flevolands Archief.

In het jaarverslag gaat de provinciearchivaris in op het informatiebeheer binnen de provincie Flevoland. In 2018 is gewerkt aan het beschrijven van de werkprocessen, het onderzoeksrapport 'Toekomst van digitaal informatiebeheer' is opgesteld en de provincie zet de eerste stappen naar het voeren van regie op informatiebeheer. De provinciearchivaris geeft aan content te zijn met de samenwerking tussen de verschillende informatiedisciplines binnen de organisatie.

In het jaarverslag staat de provinciearchivaris verder stil bij het informatiebeheer binnen gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. De provincie stelt een richtlijn op voor het informatiebeheer bij gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden.

Vanuit Het Flevolands Archief wordt in 2019 een onderzoek gestart naar het informatie- en archiefbeheer op de aan de OFGV gemandateerde taken en het eigen archief van de OFGV. Verder gaat de provinciearchivaris in op het toezicht op BIJ12, wat door de provinciearchivaris van de provincie Utrecht wordt uitgevoerd namens de 12 provinciearchivarissen.

In 2018 is Het Flevolands Archief aangesloten op de landelijke e-depotvoorziening van het Nationaal Archief. In 2019 werkt de provincie aan een pilot voor aansluiting op het e-depot van Het Flevolands Archief.

Aanbevelingen:

In het jaarverslag formuleert de provinciearchivaris de volgende aanbevelingen:

- Hervat de digitale vernietiging in eDocs. Door de grote update van eDocs in 2018 is de digitale vernietiging van bestanden die daar volgens de selectielijst voor in aanmerking komen in 2018 niet uitgevoerd. Voer dit in 2019 alsnog uit.

Reactie: dit staat gepland voor het najaar van 2019.

Registratienummer

2473028

Datum

19 november 2019

Afdeling/Bureau

IV & SENM

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Appelman, J.N.J.

Fackeldey, J.A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

- Formaliseer de overbrenging van het archief van het Prins Bernhard Cultuurfonds / Anjerfonds over de periode 1986-1995.
Reactie: dit archief staat fysiek al in de archiefbewaarplaats van Het Flevolands Archief. Op 12 september 2019 is de formele overbrenging bekrachtigd in het bestuur van de afdeling Flevoland van het Prins Bernhard Cultuurfonds.
- Neem ook digitaal berichtenverkeer (zoals WhatsApp en sms) mee in het selectieproces.
Reactie: het opstellen van een richtlijn voor omgang met digitaal berichtenverkeer als WhatsApp en sms staat voor het najaar van 2019 gepland. Een richtlijn voor e-mail is in het voorjaar van 2019 opgesteld.
- Betrek de provinciearchivaris bij het opstellen en uitvoeren van informatiebeleid inzake hotspots, ketensamenwerking en richtlijnen voor digitaal berichtenverkeer.
Reactie: deze onderwerpen worden geagendeerd in het reguliere ambtelijke overleg met de provinciearchivaris. Dit overleg wordt eens per kwartaal georganiseerd.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Jaarverslag 2018 provinciearchivaris J. Deknatel Het Flevolands Archief	2451602	Ja

Provincie Flevoland
T.a.v. het College van Gedeputeerde Staten
Verzending per email aan: infopunt@flevoland.nl

DATUM 11 juli 2019
BETREFT Jaarverslag 2018 inzake toezicht informatiebeheer provincie Flevoland
Kenmerk: U2019-55

Geacht College,

Conform artikel 9 en 12 van uw Archiefverordening 2018 ontvangt u bijgaand het jaarverslag 2018 inzake het toezicht op het informatiebeheer bij de provincie Flevoland over het jaar 2018. Zoals bepaald in artikel 8 van de Archiefverordening 2018 kan dit jaarverslag worden toegezonden aan Provinciale Staten.

De verslaglegging betreft in de eerste plaats het toezicht op de nog niet-overgebrachte archiefbescheiden van de provincie. De uitdagingen die gepaard gaan met het beheer van digitale informatiestromen vormen in dit kader een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast gaat het verslag ook in op relevante ontwikkelingen in het beheer van de provinciale archiefbewaarplaats bij Het Flevolands Archief.

Allereerst zal worden belicht welke ontwikkelingen en verbeteringen hebben plaatsgevonden op het gebied van het informatie- en archiefbeheer ten opzichte van 2017. Ik grijp daarbij terug op de aanbevelingen en actiepunten uit het jaarverslag over 2017. Daarnaast formuleer ik enkele aanbevelingen om het informatiebeheer in uw provincie in de toekomst nog verder te kunnen optimaliseren.

Indien u nog vragen heeft over het bovenstaande, dan ben ik uiteraard graag bereid deze te beantwoorden.

Hoogachtend,

Mr. Jacqueline Deknatel

Provinciearchivaris provincie Flevoland

Rijksarchivaris in de provincie Flevoland

Jaarverslag 2018 – Toezicht Informatiebeheer provincie Flevoland

Dit jaarverslag bevat een weergave van de ontwikkelingen inzake het informatiebeheer bij de provincie Flevoland over het jaar 2018. De verslaglegging betreft in de eerste plaats het toezicht op de nog niet-overgebrachte archiefbescheiden van de provincie. De uitdagingen die gepaard gaan met het beheer van digitale informatiestromen vormen in dit kader een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast wordt een update geven van het beheer van de provinciale archiefbewaarplaats bij Het Flevolands Archief.

Ontwikkelingen ten opzichte van 2017

In 2018 heeft de provincie Flevoland voor een groot deel opvolging kunnen geven aan de actiepunten uit de verslaglegging over 2017:

- In 2018 zijn de Archiefverordening (2 mei 2018), het Besluit Informatiebeheer CdK (24 mei 2018) en het Besluit Informatiebeheer (3 juni 2018) geactualiseerd en vastgesteld.
- Vernietiging van digitale archiefbescheiden en de bedrijfsmatige controle van dit proces was een aandachtspunt in 2018. Het vernietigingsproces is vertraagd vanwege een omvangrijke update van het documentmanagement systeem (DMS), eDocs. Digitale vernietiging in het DMS e-Docs is mogelijk, maar een handmatige bewerkingsslag is nog noodzakelijk. De provincie verwacht in de loop van 2019 de nodige voorzieningen te kunnen treffen om digitale vernietiging te effectueren, rekening houdend met de vereisten die voortvloeien uit de selectielijst en de AVG.
- Eind 2018 zijn de laatste voorbereidingen getroffen voor de formele overbrenging van het archiefblok 1986 – 1995 en het archief van de CdK Lammers 1986 – 1996. Omdat het hier deels rijks- en deels provincietaken betreft, is voor enkele stukken alsnog het advies van de provinciearchivaris gevraagd ten aanzien van de openbaarheid. In april 2019 zijn deze overbrengingen geformaliseerd en bestuurlijk vastgesteld. Rest nog de formele overbrenging van het Archief van het Prins Bernard Cultuurfonds/Anjerfonds. Dit archief bevindt zich al in de provinciale archiefbewaarplaats bij Het Flevolands Archief en verwacht wordt dat de overbrenging in 2019 kan worden geformaliseerd.
- De archiefbescheiden die zich bevonden in de paternostenkasten, zijn ter voorbereiding op de interne verbouwing bij de provincie eind 2018 tijdelijk bij Karmac ondergebracht. Bij terugkeer zullen de archiefbescheiden in de archiefruimte van de provincie worden geplaatst. Een nader onderzoek naar de brandwerendheid van de paternostenkasten is in dat kader niet meer relevant.

- Voor het veiligstellen van de analoge archiefbescheiden in de archiefruimten van de provincie is een overeenkomst afgesloten met Documentenwacht. In geval van calamiteiten zal de Documentenwacht worden ingeschakeld. Voor de archiefbewaarplaats bij Het Flevolands Archief is het calamiteitenplan in 2018 aan een herziening onderworpen. Na afstemming met het BHV- en calamiteitenplan van het museum Batavialand kan deze medio 2019 worden vastgesteld.
- Informatiebeheer en het veiligstellen van digitale informatie is in 2018 een belangrijk aandachtspunt geweest. De provincie is in het verslagjaar een onderzoek gestart naar de benodigde software en gewenste maatregelen om de regie op het informatiebeheer adequaat te kunnen ondersteunen en toekomstbestendig te maken. Het 'Onderzoeksrapport digitaal informatiebeheer' is begin 2019 gepresenteerd.

Andere ontwikkelingen in 2018

De noodzaak van integraal en gedegen informatiebeheer wordt binnen de provinciale organisatie breed ondersteund en onder de aandacht gebracht van de medewerkers. In de plannen voor de informatievoorziening 2020 – 2024 wordt een apart spoor informatie- en archiefbeheer opgenomen zodat voldoende aandacht en middelen naar dit onderwerp gaan. In dit plan hangen Informatiebeheer en beveiligingsbeleid nauw met elkaar samen. De plannen zijn nog onder handen en dienen nog ter goedkeuring aan GS / PS te worden voorgelegd.

De provincie heeft in 2018 een start gemaakt om de regie op informatiebeheer gedegen in te gaan richten, waarbij niet alleen de nadruk ligt op de documentaire informatie die zich in de systemen bevindt, maar ook daarbuiten. Tevens wordt gekeken naar informatie die document-overstijgend is, zoals email en data in andere vakapplicaties. Dit is een intensief traject, waarbij mensen en middelen nodig zijn om de duurzame toegankelijkheid van informatie in de toekomst veilig te stellen. In de eerste plaats voor de eigen medewerkers, maar ook voor de rechts- en informatie zoekende burger.

Voor de interne toegankelijkheid van informatie heeft de provincie in 2018 een richtlijn vastgesteld. Deze richtlijn zorgt ervoor dat de juiste informatie op het juiste moment voor de juiste medewerkers toegankelijk is. Binnen de organisatie worden op specifieke niveaus beperkingen op de toegankelijkheid van informatie ingeregeld. De rollen en autorisaties worden gecontroleerd door de functioneel beheerders en medewerkers SenM-DIM.

In 2018 is verder gewerkt aan het verstevigen van de samenwerking tussen informatiebeleid (afdeling Informatievoorziening, cluster beleid en architectuur) en de uitvoering van het beleid (afdeling Services en Middelen, team Documentair informatiemanagement). Processen worden opnieuw beschreven en het Document Management Systeem e-Docs wordt anders ingericht: van een afdelingsgerichte structuur naar een procesgerichte indeling die afdeling overstijgend is. Deze overgang naar een procesgerichte indeling heeft veel tijd in beslag genomen, waardoor er enige achterstand is ontstaan in digitale archivering en vernietiging. Dit staat voor 2019 op de planning. Verdere inrichting en het optimaliseren van de gebruiksvriendelijkheid van het DMS staan op het programma voor 2019. Dit traject zal worden ondersteund door bewustwordingscampagnes en voorlichting richting de medewerkers. De voorbereiding en plannen hiervoor zijn in 2018 in gang gezet.

Uit een onderzoek dat de provincie in december 2017 heeft uitgevoerd, kwam o.a. naar voren dat er een verbeterslag gemaakt kan worden met betrekking tot informatieclassificatie en dat het digitale informatiebeheer binnen de projecten niet voor elke afdeling optimaal is ingericht. In dit kader is in 2018 gewerkt aan een informatie structuurplan: hierin worden processen beschreven met informatie die daarin ontstaat. Aandachtspunten zoals de AVG, openbaarheid en bewaartermijnen worden daar in meegenomen. Het goed implementeren van informatieclassificatie per werkproces is tijdrovend en zal in 2019 worden voortgezet.

Ook Het Flevolands Archief heeft in 2018 stappen ondernomen ten aanzien van het toezicht op het informatiebeheer en adviserende rol richting de provincie. De periodieke verslaglegging aan de provincie Flevoland is hervat met het uitbrengen van het jaarverslag over 2017 en het nu voorliggende verslag over 2018.

In december 2018 is bij Het Flevolands Archief de aansluiting op het e-Depot van het Nationaal Archief gerealiseerd. In dat kader worden diverse trajecten in gang gezet om beheer, organisatie en technische infrastructuur goed vorm te geven. De provincie Flevoland heeft het initiatief genomen om als eerste partner in samenwerking met Het Flevolands Archief een aansluiting op het e-Depot te gaan realiseren. In eerste instantie is de aansluiting gericht op documentaire informatie. Met een projectteam wordt onderzocht hoe deze informatie vanuit het DMS e-Docs in het e-Depot kan worden opgenomen. Deze pilot wordt in 2019 afgerond. Aan de hand van de ervaringen en uitkomsten kan de provincie voorbereidingen treffen voor de toekomstige overbrenging van digitale archieven.

Voor de bezoekers van de studiezaal en raadplegers van de online catalogus heeft Het Flevolands Archief een servicebeleid vastgesteld.

Verbetering informatiebeheer Gemeenschappelijke Regelingen en uitvoeringsorganen

Via Gemeenschappelijke Regelingen worden bepaalde uitvoerende taken van de provincie uitbesteed aan andere organisaties. Deze (en andere) samenwerkingsverbanden worden door de provincie nader in kaart gebracht om zo tot een goed informatiebeheer te kunnen komen. Ook de concerncontroller en een jurist worden bij dit proces betrokken. Indien nodig zullen nadere afspraken worden gemaakt met de desbetreffende organisaties over het informatiebeheer. Door samen te werken kunnen oplossingen gevonden worden voor de uitdagingen op het gebied van digitaal informatiebeheer. De ontwikkeling van een richtlijn, een tekst-bouwblok voor overeenkomsten bij samenwerkingen en informatiebeheer kunnen bijdragen aan de uniformiteit van afspraken binnen deze samenwerkingsvormen.

Het toezicht op het informatiebeheer bij deze gemeenschappelijke regelingen is deels voorbehouden aan de archivaris van Het Flevolands Archief. In 2018 is er helaas onvoldoende capaciteit geweest om deze toezichthoudende taken te intensiveren. Een update (voor zover bekend):

Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vecht

Toeziethouder: Provinciearchivaris Flevoland (Het Flevolands Archief)

In samenspraak met andere toezichthouders zijn in 2018 de eerste stappen gezet om het archief- en informatiebeheer bij de Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vecht aan een nader onderzoek te onderwerpen. Dit onderzoek zou namens de toezichthouders door Het Flevolands Archief worden uitgevoerd. Er is veelvuldig contact geweest over de taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van het informatiebeheer en inmiddels ziet de OFGV voldoende aanknopingspunten om met elkaar verder te gaan. Beoogd wordt om het onderzoek na de zomer van 2019 van start te laten gaan. Vanwege de implementatie van het nieuwe zaakstelsel en een vacature bij de OFGV is een eerder moment niet haalbaar.

BIJ12 (onderdeel vereniging IPO, uitvoering gevestigd in Utrecht)

Toeziethouder: Provinciearchivaris Utrecht

In 2017 startte BIJ12 met een project om tot rechtmatig digitaal informatie- en archiefbeheer te komen, inclusief vervanging van papieren stukken door scans. In dit kader stelde BIJ12 in 2018 onder meer haar Informatie- en archiefbeleid vast. In 2018 heeft BIJ12 met de provincies afzonderlijke overeenkomsten afgesloten over het informatiebeheer bij de wettelijke/gemandateerde taken en tevens een team Informatievoorziening samengesteld. Ten aanzien van de toezichtrol van de

provinciearchivarissen onder de Archiefwet is in 2018 met BIJ12 afgesproken dat het toezicht op de gemandateerde taken door de provinciearchivaris van Utrecht wordt uitgevoerd. Ook stelde BIJ12 een metagegevensschema, een bewaarstrategie en een bijbehorend communicatieplan vast en is gewerkt aan het bijbehorende kwaliteitssysteem. Onderzocht is of de huidige kantoorautomatisering (o.a. Exact) geschikt is als document managementsysteem (DMS). Dit bleek niet het geval. In 2018 is daarom ook gestart met de selectie en implementatie van een DMS. Op basis daarvan heeft BIJ12 zich voorgenomen om in 2019 bijbehorende ICT-beheer en beveiliging in te richten, en een handboek vervanging en een vervangingsbesluit op te stellen. In 2018 heeft BIJ12 nog veel papieren archiefbestanden voor de wettelijke en gemandateerde taken opgeslagen bij het bedrijf Iron Mountain. Het betreft hier tevens een aantal archiefbestanden van de taakvoorgangers van de provincies bij het Rijk. Voornemen van BIJ12 in 2018 was om deze bestanden voorsnog niet digitaal te vervangen, maar tevens op papier te bewaren tot het verstrijken van de bewaartermijn.

In het laatste kwartaal van 2018 is geverifieerd of de blijvend te bewaren archiefbestanden van de taakvoorgangers van BIJ12 reeds waren overgebracht naar het Nationaal Archief. Dit bleek het geval tot en met 1987. Het onderzoek naar de archiefbestanden vanaf 1988 loopt door in 2019.

Bron: Jaarverslag Provincie Utrecht 2018

Andere aandachtspunten in 2018 en aanbevelingen voor 2019

- **Lopende overbrengingen**

Naast het hiervoor genoemde archief van het Prins Bernard Cultuurfonds/Anjerfonds zijn er nog enkele andere archieven waar werkzaamheden voor moeten worden verricht om de overbrenging in orde te maken. Het betreft hier in de eerste plaats het archiefblok 1995 -2006. Ook is er een archief van het Programma Management Europa met documentatie rondom grote subsidieprojecten in Flevoland. Dit archief, bestaande uit twee blokken (periode 1994-1999 en 2000-2005) komt van een aparte afdeling binnen de provincie en moet nog worden bewerkt. De provincie is voornemens om uiterlijk in 2022-2023 het hele fysieke archief over te brengen naar de provinciale archiefbewaarplaats. Daarnaast is er een serie tekeningen van de Rijksdienst IJsselmeerpolders. Deze tekeningen zijn in het verleden gedigitaliseerd en het materiaal bevindt zich reeds bij Het Flevolands Archief. De inventaris zal nog nader worden beschreven door de provincie, waarna de formele overbrenging in gang kan worden gezet. Tot slot is bij de

uitvoering van de werkzaamheden in het kader van het collectiebeheer in de provinciale archiefbewaarplaats geconstateerd dat enkele archieven die verband houden met de provincie Flevoland nog extern geplaatst zijn. Het betreft hier onder meer een collectie technische tekeningen van boerderijen, een foto- en dia archief. In samenwerking met de provincie zal in 2019 worden onderzocht waar deze archieven zich bevinden.

- **Vervanging**

Vanaf 2011 werkt de provincie digitaal en is er vervanging voor alle werkprocessen. Er wordt gewerkt conform het vastgestelde handboek vervanging, maar de kwaliteit van de scans wordt niet of onvoldoende gecontroleerd. Voor 2019 staat een audit op het handboek vervanging en het scanproces gepland.

- **Totaaloverzicht van archiefbescheiden**

Ingevolge artikel 18 lid 1 van de Archiefregeling is de provincie verplicht om over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van archiefbescheiden te beschikken. Het verder in kaart brengen van werkprocessen, locaties, bijbehorende applicaties en bewaartermijnen is essentieel om het overzicht compleet te krijgen. Op ongeveer 50 systemen gaat de provincie geleidelijk de regie op informatiebeheer toepassen. Het gaat hier om niet-documentaire informatie die beheerd moet worden. Voor 2019 richt de provincie zich voornamelijk op de essentiële systemen.

- **Bewaren of vernietigen**

Aan de hand van de Provinciale Selectielijst Archieven bepaalt de provincie welke informatie vernietigd wordt en welke archiefbescheiden voor bewaring in aanmerking komen. De bewaartermijnen worden ingeregeld in de applicaties en de provincie zal er voor moeten zorgdragen dat digitale vernietiging ook daadwerkelijk plaatsvindt. In dit kader vormen zwevende documenten (die niet aan een zaak gekoppeld zijn) een aandachtspunt. Daarnaast adviseert de provinciearchivaris om ook social media en digitaal berichtenverkeer zoals WhatsApp en sms in dit selectieproces mee te nemen. Recent is door de bestuursrechter uitgesproken dat sms- en whatsapp berichten onder het bereik van de Wob vallen, hetgeen betekent dat relevante berichten ook duurzaam bewaard moeten worden.

- **Strategisch Informatie-overleg**

In 2012 heeft de wetgever bij de wijziging van het Archiefbesluit 1995 Het Strategisch Informatie Overleg (SIO) geïntroduceerd. Dit SIO is bij de provincie deels ingericht; in de eerste plaats fungeert de IV-Raad op managementniveau als SIO, en daarnaast is er een periodiek overleg van de werkgroep Informatiebeheer (IV en SenM). Ook interprovinciaal wordt strategisch overleg gevoerd (SIO, IOG-DIV en SIO-Provisa). De

provinciearchivaris adviseert om – voor zover dat nog niet het geval is – een overleg in te richten dat hier ook hotspots (belangrijke maatschappelijke gebeurtenissen waarvan de informatie wordt bewaard), ketensamenwerking, en richtlijnen voor gebruik van whatsapp, facebook en andere communicatieplatformen worden besproken. De provinciearchivaris zou graag betrokken worden bij dit overleg.

- **Afstemming tussen informatiedisciplines**

Goed informatiebeheer komt tot stand door bundeling van krachten en expertises. Beveiliging, privacy, bewaartermijnen en metadatering; het zijn allemaal aspecten die bijdragen aan de kwaliteit en toegankelijkheid van de informatiehuishouding. Deze samenwerking tussen de informatiebelevingsvelden is bij de provincie Flevoland duidelijk aanwezig. Door gezamenlijk de archivering en beheercondities verder vorm te geven, zal het informatiebeheer in de toekomst zeker geoptimaliseerd kunnen worden.

- **Wetgeving**

De herziening van de Archiefwet en de Wet open overheid, die waarschijnlijk in 2020 landelijk worden doorgevoerd, hebben grote impact op het informatie- en archiefbeheer. Een goed ingericht informatie- en archiefbeheer is daarnaast randvoorwaardelijk voor (keten-) samenwerking, zoals bij bijvoorbeeld de Omgevingswet. Voor een goede voorbereiding en implementatie van de wetten zijn additionele middelen benodigd.

- **Tot slot**

Bij Het Flevolands Archief was de personele bezetting in 2018 niet toereikend om de toezichthoudende taken van de provinciearchivaris verder te kunnen intensiveren. Voor 2019 zal in overleg met de provincie bepaald worden welke vraagstukken van het (digitale) informatiebeheer bijzondere aandacht verdienen van de toezichthouder om te voldoen aan de wettelijke eisen voor archief- en informatiebeheer.